

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у износу 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СТРУЧНИ ДЕО

О УВРЕДИ И КЛЕВЕТИ

од
Др. Томе Живановића

(НАСТАВАК)

Према § 196 немачког к. з. за увреду и клевету панету јавној власти, чиновнику, верском службенику или члану оружане силе, приликом званичног рада или у односу на званични рад, тужбу може поднети место повређеног и његов непосредно претпостављени. Признање овог права претпостављеним правда се тиме, што увреда и клевета нанете овим лицима могу шкодити и угледу звања и службе. Наш законодавац не даје претпостављенима ово право.

За увреду и клевету (ова се услед непажње не помиње у § 91 б. ал. 4.) панету лицима наведеним у § 91 б. као н. пр. Краљу, може се повести истрага само „по одобрењу или на заповест Министра унутрашњих дела“.

За увреду и клевету свештених лица и духовних надлештава истрага се може повести и по званичној дужности (§ 207 б. ал. 2. к. з.),

За просту увреду страних посланика истрага се може повести само на тужбу страног дипломатског заступника, а он то може учинити или непосредно или „посредством дотичне административне власти“, т. ј. дипломатским путем (§ 358 ал. 2. к. з.), као што је прописано у § 218 а ал. 2.

За јавну увреду страних дипломатских представника је прописано, да се истрага може повести само „по тужби заступниковој, датој непосредно суду, или по налогу Министра Правде ако би заслужник то дипломатским путем тражио“ (§ 218 а ал. 2.). Овај се § има применити и онда кад је увређени дипломатски представник то престао бити, а увреда му је пре тога нанета. Изрично је прописано, да је допуштен одустанак од тужбе (§ 218 а ал. 2.).

§ 15. Објављивање судске пресуде.

§ 219 ал. 2 к. з. прописује: „Ако је повреда чести и опадање јавно учињено, суд ће на захтевање увређеног досудити му право, да на трошак осуђеног увредитеља пресуду објави“, а ал. 3: „Ако је повреда чести средством јавних листова учињена, суд ће на захтевање увређеног лица или његових местозаступника (§ 216) досудити му право; да на трошак повредитеља, пресуду, ако је могуће, средством истих листова или новина објави“. Да би се судска пресуда могла објавити, потребно је дакле:

1^о Да се пресуда односи на повреду чести, т. ј. *увреду* или на опадање, т. ј. *клевету*. У § 219 ал. 3 се услед крајње непажње не помиње и опадање, већ само повреда чести, те излази, као да се ова ал. не односи на клевету!

2^о Да је увреда одн. клевета *јавна*.

3^о Да је увредилац одн. клеветник *осуђен*, т. ј. да му је досуђена извесна казна. Према томе о објављивању пресуде не би могло бити говора у случају реторзије, ако су обе стране ослобођене кривичне одговорности; а ако је само једна, онда се наравно пресуда изречена против друге стране може објавити.

4^о Да увређени одн. оклеветани *захтева* право објављивања пресуде од суда, који ју је донео. Умесно је да се право на захтевање објављивања призна и онима, који имају право на тужбу поред увређеног одн. оклеветаног, кад су они тужбу подigli. То су лица побројана у § 216. § 219. им даје ово право у ал. 3 („на захтевање увређеног лица или његових местозаступника § 216“), али их не помиње услед непажње у ал. 2, те излази, као да они не могу то тражити.

5^о Да тражиоцу суд *досуди* право објављивања, т. ј. да је у пресуди наглашено, да му је на његов захтев дато право објављивања. По суд је дужан, да му ово право досуди, кад исто захтева, јер се у § 219 вели: „суд ће на захтевање увређеног досудити му право“. § 200 немачког к. з. прописује још, да суд у пресуди има одредити *рок и начин* објављивања исте, т. ј. да ли ће се објавити на судској табли или у новинама

и у колико новина, као и *обим* објављивања, т. ј. да ли ће се објавити цела пресуда или само један део њен. Тако ако би се пресуда односила на више кривичних дела у реалном стицају, онда суд има право, да одобри објављивање само оног дела пресуде, који се на увреду односи, ако је то могуће¹⁾. У § 219 се о свему овоме не вели ништа, али је сходно циљу објављивања пресуде, да се ово право да суду.

У § 219 ал. 3, где је реч о случају, кад је „повреда чести“ средством јавних листова учињена, овлашћује се суд да одобри право објављивања пресуде „ако је могуће средством истих новина или листова“. Према § 200 ал. 2 немачког к. з. објављивање се има по могућству извршити не само у истом часопису или новинама, већ и „на истом месту и истим словима“.

Пресуда се објављује „на трошак осуђеног“. По ови трошкови не спадају у парничне трошкове, јер сам увређени одн. оклеветани објављује пресуду, а не суд²⁾. Према томе судска наплата истих од осуђеног не може се извршити на основу пресуде, којом је осуђен за увреду одн. клевету, већ се има ради тога поднети грађанска парница.

Објављивање судске пресуде о трошку увредноца одн. клеветника не може се сматрати као казна, јер се њена суштина не састоји у томе, да се овом лицу нанесе једно зло, већ да се увређеном одн. оклеветаном лицу прибави задовољење, другим речима у *моралној оштрети*³⁾. Зато се може досудити право објављивања пресуде и онда, кад је увреда у идеалном стицају с неким тежим кривичним делом. Не може се дакле онда применити принцип *roena maior absorbet minore* (§ 68 к. з.).

Према неким објављивање пресуде је *казна*⁴⁾. „Објављивање пресуде, вели

¹⁾ V. Frank § 200 I 1. Olshausen § 200, 6 вели, да се право објављивање може само на увреду односити.

²⁾ Vn. Olshausen § 200 10.

³⁾ Tako Frank § 200 I Olshausen § 200, 2. v. Litz § 58, Meyer-Allfeld 321, Binding 3 163.

⁴⁾ Tako Hälschner 2 213, Schütz 564, Reber 140, Merkel 173, Dochow H H 3 367.

Hälschner, казна је не само у колико трошкови падају на терет осуђеном, већ и у колико се он тиме излаже јавном унижавању¹. Тачно је, да осуђени има да поднесе материјалну штету, и да се излаже јавном унижавању, али то не сачињава суштину објављивања пресуде, већ је само њена последица.

§ 16. Достављање пресуде.

§ 219 к. з. прописује: „У свима случајевима лажног оптужења, опадања и повреде чести, ако оптужени увредитељ буде осуђен, суд ће на трошак увредитеља пресуду увређеном доставити“. Као што се види, достављање пресуде је *обавезно* за суд, али је за исто потребно, да је увредилац одн. клеветник (законодавац обухвата и њега под „увредитељ“) *осуђен*. Према томе пресуда се не би имала достављати н. пр. у случају компензације или кад је увредилац одн. клеветник малолетник, који је делао без разбора.

Достављање се врши *о трошку осуђеног*. Ови се трошкови имају сматрати за разлику од трошкова око објављивања пресуде као *процесни* трошкови, јер достављање врши сам суд, док објављивање сам увређени одн. оклеветани¹).

§ 17. Накнада штете.

Према § 215 а, ал. 1 „у случају осуде за дело из § 210 може суд, по нарочитом тражењу оклеветаног лица, осудити оптуженог, поред казне, још и на то: да оклеветаном да накнаду у новцу за претрпљену или могућну штету или као задовољење за нанету му клевету“. Да би се добила ова накнада, потребно је дакле:

1^о Да је у питању *клевета*: за увреду се дакле не може добити накнада у кривичној парници, већ у грађанској. Увређени треба тога ради да подигне грађанску тужбу.

2^о Да је клеветник *осуђен*, јер се вели „може суд... осудити оптуженог *поред казне*“. Према томе и ако би кривично дело клевете постојало, накнада, о којој је реч, не може се добити, ако извршилац клевете није кривац, т. ј. ако није осуђен на извесну казну.

3^о Да оклеветани *тражи* накнаду. Накнаду може тражити оклеветани сам или његови заступници, поменути у § 216 т. 1 ако су они подигли тужбу за клевету. Но ако је ови траже, она се има досудити наравно оклеветаном, а не њима. Према § 215 б ал. 3 „Наследници немају права да траже накнаду...“ Али ако ју је сам оклеветани тражио, па умро, она се може досудити у корист његових наследника, јер се у наведеној одредби вели само, да је наследници не могу *тражити* сами, § 188 немачког к. з. међутим ни онда не даје право на накнаду²). Ако је више лица оклеветано једном истом клеветом, право тражења накнаде припада свакоме од њих.

Да би оклеветани могао тражити накнаду, довољно је, да је способан за радњу у смислу Кривичног Судског Поступка.

¹) Уп. *Frank* § 200 II.

²) В. *Olshausen* § 188, 3.

Није дакле потребна приватно правна способност за радњу¹). Тако и распикуће је могу сами тражити, и ако се налазе под старатељством, и ако су дакле неспособни за радњу у приватно-правном смислу.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

БЕЛЕШКЕ ИЗ СУДСКЕ ПРАКСЕ ПО КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА КРИТИЧКО ИЗЛАГАЊЕ

од
М. С. Ђуричића

члана Касационог Суда

(НАСТАВАК)

14. Жалба државног тужиоца даје Касационом Суду овлашћење, да изврши ревизију ожалбене пресуде само у ономе њеном делу, на који је жалба изјављена, а не у целости. §§ 272 и 275 кр. с. п.

Оптужени је стављен под суд за дело покушаја убијства и за дело лаке повреде тела. Првостепени Суд својом пресудом ослободи оптуженога за прво дело, као невина а за друго дело осуди га на казну. Државни тужилац употреби противу такве пресуде правно средство и ту изјави да се жали за то, што је оптужени ослобођен по првоме делу, а односно осуде по другоме делу није казао ништа. Према оваквом правном средству, Касациони Суд нашао је да Апелациони Суд није надлежан за суђење овога оптуженога, па је с тога Касациони Суд ову пресуду размотрио и оснажио. [I одел. 15. V. 1909. год. № 5763.]

15. За постојање кажњивог дела кривоклетства сведока по кривичним делима, не тражи се да је лажна сведожба произвела какво дејство на корист [т. 1. § 267. к. зак.] или на штету [т. 2. § 267. к. зак.] оптуженога, већ је довољно само то што је сведок такву сведојбу дао и на њу се закleo.

Н. Н. и Н. Н. оптужени су, што су лажно сведочили и зактели се, да су тобож видели, кад је погинули ударно оптуженога коцем по леђима, па овај тек онда на њега испалио пушку и убио га.

Овом лажном сведојбом, сведоци су хтели да помогну оптуженоме, да докаже његову лажну одбрану: да је убијство извршио у праведној нужној одбрани.

Првостепени Суд у побудама свога решења изасо је да је за постојање дела кривоклетства из т. 1. § 267. к. зак. потребно да је лажна сведојба сведока била од користи оптуженоме. Како се из акта види да Апелациони Суд овим сведојбама није покљонио вере, то оне нису ни утицале на пресуђење кривице оптуженога. Кад, према томе оптужени није имао никакве користи од овога сведочења нити су искази сведока у опште ма колико утицали на пресуђење ове кривице, онда и нема дела из т. 1. § 267. крив. законика.

¹) Уп. *Olshausen* § 180, 4.

Са ових разлога првостепени Ђупријски суд, својим решењем од 7. II. 1909. год. № 3430., ослободио је оптужене од стављања под суд, по § 162. крив. с. пост.

Ну по жалби последног судије Касациони Суд [I. 25. II. 1909. год. № 2408] поништио је означено решење са разлога:

„Кад и сам суд у разлозима ожалбеног решења констатује да су оптужени Тома и Паун својим сведојбама ишли на то да утврде, да је оптужени Х. извршио дело убијства над У. у праведној нужној одбрани, дакле да су они таквом сведојбом ишли на корист оптуженога, и на ту своју сведојбу заклетву положили, онда је погрешно суд даље нашао да у поступку оптужених нема престављеног дела само са тога, што по гласу извршне пресуде Апелационог Суда под № 5860 1908. год. оптужени Х. није имао никакве користи од њиховог сведочења нити су њихови искази у опште ма колико утицали на пресуђење те кривице. А погрешно за то, што наређење т. 1. § 267. казн. зак. за постојање овог кажњивог дела не тражи да криво сведочење произведе и жељене последице т. ј. да и пресуда буде изречена у корист оптуженога, већ је по овоме закону довољно и само то, да се кривим сведочењем ишло у корист оптуженога, без обзира да ли ће такво сведочење произвести и жељене последице и т. д.“

Пошто је првостепени суд усвојио ове примедбе, оптуженици су стављени под суд а доцније и осуђени за ово дело, па је та пресуда и извршном постала.

Схватање Касационог Суда, изнето у овим примедбама сасвим је на своме месту. Ми ћемо само још напоменути, да изнети случај кривоклетства сведока у корист оптуженога, преставља привилеговање деликта кривоклетства, јер се по наведеном закону такво кривоклетство казни много блажије него ли други случајеви кривоклетства. Према томе нема никаквог основа да се код такве форме деликта тражи да је и постигнут какав успех, кад се то не тражи ни код квалификованог деликта из првог става т. 2. § 267. казн. зак. који преставља тежи случај кривоклетства сведока¹).

16. Кад се кантарска признаница о премеру какве робе, преиначи, у намери да се употреби ради преваре, да би се од купца наплатила већа вредност, но што би требало, па се у тој цели и употреби, или кад се таква признаница употреби у означеној цели — стоји дело фалсификата исправе. У овом случају дело преваре налази се у идеалном стицају с фалсификатом исправе.

Овде ћемо изнети три случаја из судске праксе у прошлој и овој години.

I. Н. П. оптужен је за то, што је неправно па затим „покушио“ да употреби и од купца наплати 3 кантарске признанице, у којима је означено 300 килогр. хране, више, по што је стварно измерено и предано.

¹) Види о овоме наша излагања и тамо наведене писце, у нашој расправи: О кривоклетству и т. д. Београд 1906 г., стр. 55. и 56.

Првостепени зајечарски суд нашао је да овде стоји дело из § 147. I. и II. одељ. казн. зак., па је оптуженога и казнио за то дело, својом пресудом од 27. IX. 1910. год. № 19943.

Апелациони Суд нашао је да стоји дело преправљања исправе, кажњиво по § 147. к. зак. и § 41. к. зак. Као мотив за ово гледиште Апелациони Суд узима то, што су кантарске признанице издате од општинских судова, као јавне исправе, и по § 187. т. 2. грађ. с. пост. служе као доказ о количини и тежини измерених предмета на општинском кантару, па када су те кантарске признанице преправљене у тежини измереног цака, онда према овоме стоји дело преправљања исправе из § 147., у вези с §§ 41. и 44. к. зак. [Пресуда I. од. Апел. Суда од 19. X. 1910. № 4758.]

Ову пресуду осважио је и Касациони Суд [I. 9. XI. 1910. № 12796].

Н. Н. и Н. Н. оптужени су за то, што су на пијаци продали I цак кукуруза Х. трговцу, па кантарску признаницу преправили и од тужиоца наплатили већу суму, но што им припада.

Првостепени суд нашао је да овде стоји дело преваре из § 253 т. 2. а кажњиво по § 252. к. зак., па је оптужене за то дело и осудио. (Пресуда јагодинског првостеп. суда од 24-VIII-1910 год. № 167797).

Апелациони Суд, мотивишући своју пресуду онако као и у првом случају, нашао је да овде стоји дело фалсификата исправе, па је пресуду првога суда препрениачио и оптужене осудио за ово дело, (одељ. 7-IX-1910 год. № 3927).

По жалби државног тужиоца и оптужених, Касациони Суд уништио је поменути пресуду Апелаци. Суда, примедбама (I 25-IX-1910 год. 10613), које гласе:

„Погрешно Апелациони Суд налази да овде стоји дело фалсификата исправе из § 147 к. зак., а не дело преваре из т. ч. § 253 кр. зак., као што је првостепени суд у својој пресуди утврдио.

И код фалсификата и код преваре намера је учиниоочева да неистинитим преправљањем фактичког стања прибави себи користи или причини коме штете.

Код фалсификата тај се циљ постиже препреничавањем *извесних* истинитих исправа, и употребом њиховом, а код преваре при уговорима, као што је овде случај, тиме што се изопачавањем праве истине наводи неко лице да на уштрб своје имовине што учини.

Под исправом пак, чије фалсификовање као кажњиво предвиђа § 147 к. зак. рачунају се према последњем одељку овог законског прописа, исправе, које служе као доказ о уговорима, обвезностима и у опште о каквом праву или правним односима.

Инкримповане кантарске признанице не могу се сматрати као такве исправе. Оне у себи не садрже констатовање каквог уговора, права или правног факта, који би имао правних последица за лице, према коме су употребљене. Садржина њихова тиче се једног фактичког стања — коли-

чине ствари, измерене на општинском кантару, а то није правни факт, чије се констатовање захтева у исправама, по којима може бити дела фалсификата из § 147 кр. зак.

Преправљањем кантарске признанице и употребом њеном оптужени је ишао на то, да тужиоца доведе у заблуду, односно количине кукуруза, истовареног у његовоу магазу, и он је под таквом заблудом и исплатио неистинито представљену количину кукуруза, а у таквој радњи оптуженог стоји дело преваре“, Апелациони Суд није усвојио ове примедбе, већ је под 1-им октобра 1910 год. № 4373, дао овакве противразлоге:

„У радњи оптужених Живојина и Вукадина, стоји дело препреничавања исправе, које се казни по § 147 к. зак. а не дело преваре, као што је I одељење Касац. Суда нашло, јер за појам преваре тражи се, да варалица у користољубивој намери, лажним представљањем, изопачењем и прикривањем истине наведе кога, да што на уштрб свога имања учини или не учини, што ислеђењем по овој ствари није ни утврђено, већ напротив утврђено да су оптужени добивене кантарске признанице преправљали да себе користе, а купца оштете, па су по тако преправљеним признаницама наплату и извршили.

Ово се изводи из следећег:

По чл. 1 зак. о општинској мерини, све што се у јавном саобраћају прода, а у тежини већој од 25 килогр. или литара, мора се измерити на општинским мерилима-кантарима) а по чл. 3. другог одељка истог закона мерење врше општински службеници — мерачи, који приступању у ову службу морају положити заклетву, а по чл. 21 правила за извршење закона о општинској мерини, мерачи су дужни издати сопственику измерене робе признаницу о измереној роби, а у којој признаници мора бити број колета и укупна тежина измерене робе.

Кад према напред наведеним законским прописима, све што се у јавном саобраћају прода мора бити на општинском кантару измерено, да сопственик измерене робе добија кантарску признаницу о количини и тежини измереног предмета и да те кантарске признанице издају заклетки општински службеници, — то онда овако издата признаница према § 187 и 188 гр. с. пост. има карактер јавне исправе, која у овом случају служи продавцу као доказ о количини и тежини измереног предмета, а по којој му признаница, купац, по куповној цени, измерену робу има исплатити; па кад су оптужени, од надлежног лица добивене у законој форми, кантарске признанице преправили, како у количини тако и у тежини измереног кукуруза, и тако преправљене признанице употребили и наплатили већу суму новаца, него што су требали наплатити, — онда овде стоји дело преправљања исправе, које има карактер оне исправе, која је предвиђена у § 147 кр. зак. јер се кантарском признаницом тврди обвеза продавчева, да је он дужан по истој измерену количину кукуруза предати купцу, а тако исто по

истој признаници обвезан је и купац, по закљученој цени између њега и продавца исплатити продавцу измерени кукуруз, у тежини означеној у кантарској признаници.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

О ИЗВРШЕЊУ КАЗНЕ

(НАСТАВАК)

Питање се очигледно не тиче вечних казни, т. ј. изгнанства, било простог, било у какво утврђено место и вечите робије, главних казни, прогонства, као акцесорне казне, које се издржава по истеку рока главне казне. Доиста, некад кад је грађанска смрт наступила од дана извршења казне вечите робије или изгнанства важно је било утврдити моменат кад је почињало извршење ових казни. Али данас ово је питање изгубило сваки интерес: казне, које су супституисале грађанску смрт, наступају од дана кад је осуда из које произлазе постала извршна.

Питање о почетку трајања казни такође се не тиче казни које су изречене *in contumacio*: јер ове казне нису извршене над личношћу осуђеног. Код ових казни могуће је ово двоје: или је протекло двадесет година од датума пресуде која је изречена *in contumacio*, а осуђени није предстао нити је ухаћен, и казна лишења или ограничења слободе не може ни да се изврши јер је застарила; или се у овој интервали времена осуђени појави или ухапси, и осуда се сматра као да је сад дошла.

Једино је дакле важно одредити почетак трајања *повремених казни* и начин *рачунања*.

Почетак извршења и трајање казни лишења слободе.

Наш кривични законик у § 23. овако регулише ову материју:

„Почетак робије, заточења и затвора рачуна се од дана прве пресуде, ако је осуђени у притвору, а ако није онда се рачуна од дана кад се он по саопштеној му извршителној пресуди слободи лиши“.

Да би се утврдио почетак казни лишења слободе треба разликовати да ли је осуђени у слободи или у притвору од момента осуде.

I **Осуђени је у слободи.** Ако је осуђени у слободи казна почиње тећи од момента кад се изврши; ако је осуђени издржао ранију осуду, казна почиње тећи очевидно само у колико је прва осуда свршена. Кад је почетак казне: његово хапшење или његово примање у казнени завод? Из горњег текста види се да се почетак казне рачуна од дана кад се по саопштеној извршној пресуди слободи лиши“, т. ј. ухапси на основу пресуде која је постала извршна било то у Србији или на страни.

II **Осуђени је у притвору.** Овде се прави разлика: или он издржава ранију казну, или је у стању превентивног притвора.

а.) Ако издржава ранију казну, треба чекати свршетак ове казне да би се извршила нова осуда и нова казна почеће само од дана кад буде имало места хапшењу на основу ове нове осуде која је постала извршна.

б.) Ако је осуђени у превентивном притвору, онда му се почетак казне рачуна као што се види из § 23. нашег крив. законика: „од дана прве пресуде“. Али овај превентивни притвор може се у извесним случајевима које предвиђа § 64. кр. зак. *урачунати у саму казну, као неправедно одлежани притвор, при изрицању пресуде.* Ово урачунавање превентивног притвора у казну при изрицању пресуде, као *неправедно одлежани притвор*, наш кривични законик овако регулише:

„§ 64. Неправедно одлежани притвор за време истраживања узимаће се при изрицању пресуде у призрачење као што следеће:

а. Ако је окривљени за време истраживања противзаконно и без његове кривице дуго у притвору држан, то ће му се овај притвор као издржана казна у пресуди урачунати и од осуђене му казне робије, заточења или затвора одбити, у оном случају, ако је осуђена му казна дужа но што притвор износи.

„Ако се притвор има од робије или заточења одбити, то ће се чинити по оној сразмери, као што је у § 22. казано, да се затвор спрема робије и заточења рачунати има.

б. Но, ако би казна, коју би кривац за учињено дело по закону заслуживао, тако незнатна била, да је он притвором више претрпео, но, што би претрпети имао да је благовремено осуђен, то ће га суд ипак на заслужену према учињеној кривици казну осудити, но, у исто време суд ће у пресуди изрећи да се он из горњих остојателства у слободу поставља.

в. Ако би кривац у неправедним случајевима на новчану казну осуђен био, то ће се ова у пресуди или у случају под а. умалити, по сразмери постављеној у § 28. или у случају под б. он од сваког плаћања ослободити.“

Из ове законске одредбе јасно се види да наш кривични законик допушта *урачунавање превентивног притвора у казну само у извесним одређеним случајевима при самом изрицању казне и то као неправедно одлежани притвор.*

Друга законодавства примењују ово урачунавање превентивног притвора као *апсолутно правило у свима случајевима* у трајање казне без судске интервенције. По њима, ако је осуђени, у стању превентивног притвора, целокупно трајање овога притвора, које је претходило извршности осуде урачунава се по самом закону у трајање казне за злочин или преступ који има да издржи, које се за толико смањује. Ову капиталну повину унео је у Француској закон од 1892. о урачунавању превентивног притвора ко-

ји су измењени чланови 23. и 24. француског кривичног законика. Нови члан 24. који садржи ову важну реформу овако гласи:

„Кад је било превентивног притвора, овај ће се притвор потпуно одбити од трајања казне, која буде изречена пресудом или одлуком о осуди, осим ако судија није наредно специјалном и мотивисаном одлуком да неће имати места овоме урачунавању или да ће овоме урачунавању имати места само делимично. — Што се тиче превентивног притвора између датума пресуда или одлуке, и момента кад осуда постане извршна, он ће се увек урачунати у следећа два случаја: 1^о ако осуђени није употребио правно средство против пресуде или одлуке; 2^о ако, пошто је употребио правно средство, његова казна буде редуцирана (смањена) по његовој апелати или услед његове жалбе.“

Разлог је овоме правилу о урачунавању тај: што је право допустити да се користи смањењем казне осуђени који је издржавао казну у напред. То је компензација чији се начин извршења може разликовати, али чији се принцип намеће. Или ће о њој водити рачун судија умањујући заслужену казну, или ће изречена казна остати као заслужена казна, али ће јој почетак бити унапред поманут. Први систем спушта цифру казне и циља на судско урачунавање; други помиче у напред почетак казне и граничи са законским урачунавањем. Старо законодавство није водило никакав рачун о издржаном превентивном притвору. Средње право такође није постављало никакав општи принцип који се тиче питања о почетку казни. Казнени законик од 1810. није водио никакав рачун о превентивном затвору. Тек реформа од 1832. водила је рачун али само у незнатној мери, о превентивном притвору, јер је урачунавању имало места само у колико се тичало осуде на затвор и ово се урачунавање могло применити само на период превентивног притвора после осуде¹⁾.

Урачунавање превентивног притвора у казну.

Правна идеја на којој почива урачунавање јесте да је *у случају осуде, превентивни притвор антиципирано (у напред) извршење казне.*

Ипак су се дуго устезали да то допусте, позивљући се на два теоријска разлога. Прва је махна овога система, говорили су, то што даје једној мери истраге и сигурности карактер казне; друга је махна што неминовно води к томе да се окривљеноме, који је ослобођен, да право тужбе за накнаду штете. Али ово нису озбиљне примедбе, и тешко је разумети да су оне биле довољне да одстране за толико дуго време ову реформу.

У осталом, у законодавствима која примењују урачунавање, налазимо различне концепције *о режиму и о примени* ове институције²⁾.

1) Garrand.

2) Најлибералнија су законодавства: казнени законик италијански и казнени законик белгијски. Члан

а) са гледишта режима, два главна система деле позитивно право: систем *законског урачунавања*, систем *судског урачунавања*.

Пре свега, урачунавање се може учинити апсолутним правилом и одлучити да се време превентивног притвора у свима случајевима одбија од трајања казне без интервенције судије. То је први систем. Он је усвојен у законима талијанским, белгијским и луксембуршким.

На против, урачунавање се може учинити факултативним и дати суду право да о њему води рачун изричном одлуком у својој пресуди. То је други систем. Њега су усвојили холандски законик и већина швајцарских законика.

б) са гледишта примене, налазимо најразличније концепције. Тако, час се урачунавање примењује код свих казни час само код казни лишења слободe; час се води рачун о овоме притвору само у колико је окривљени осуђен на затвор. Има дакле ширих и ужих система.

У систему француског закона од 1892. кад год је имало превентивног притвора, трајање овог притвора одбиће се потпуно од трајања сваке казне лишења слободe, која је изречена осудом, осим ако у пресуди није нарочито противно нареджено, специјалном и мотивисаном одлуком у пресуди. — Тако, што се тиче режима, урачунавање је легално, али је допуштено судији да га одстрани под условом да мотивише специјално своју одлуку. — Што се тиче примене, превентивни притвор урачунава се код свих казни лишења слободe, ма какве да су.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ.

(НАСТАВАК)

Наши чувари, међутим, знајући с каквим људима имају посла пазили су нас са таквом бригом да су осуђењавали сваки наш план, али ипак испадне једна прилика која је обећавала успех и ја је зграбим пре но што су моји препредени другови на њу помислили. Поведоше нас на испит у броју око осамнаест, и држали су нас у предсобљу иследног судије, а чували су нас војници и два жандарма, од којих један ушав у канцеларију беше

10. белгијског казног законика одлучује: да се затвор, који је издржан пре него што је пресуда постала извршна, одбија од повремене казне ограничена личне слободe. Што се тиче рачунања, један дан затвора рачунаће се у три дана казне. Најпосле, што се тиче новчане казне, одбијање времена претходног притвора врши се по сразмери коју поставља члан 19. (један дан затвора у 10 див. новчане казне). По белгијском казног законик (члан 30.) урачунавање је такође обавезно, али се оно врши само код казни лишења слободe, а не и код осуда на новчану казну. Comp. Haas. t. II. стр. 20). У другим законодавствима урачунавање је једино код казни лишења слободe и просто факултативно. В. казнени законик немачки § 66; мађарски казнени законик § 94.; казнени законик холандски § 27. — О овим разним системима: Rapport de M. Graux од 29. октобра 1892. *Zur. off. № 2378.*

крпљене спусти свој шешир и огртач, а његов друг на позив звонцета уђе за њим. Одмах сам метнуо шешир на главу, огрнем се огртачем и узимајући једног од апсеника под руку, као да га водим у нужник, пођем на врата, каплар стражар нам отвори и ми изађемо на улицу. Мој друг ухвати поље, а ја ризикујући да ме опет нађу одем Франсину, која од радости кад ме виде реши се да прода намештај па да са мном бежи у Белгију. Она изврши одлуку и бесмо готови да пођемо кад један најнечувенији догађај, који се мојом немарљивошћу објашњава, поквари цео план.

У очи поласка сретнем у сумрак неку Елизу из Брисла са којом сам имао интимних веза. Она ми се тако рећи обеси о врат и, благодарећи мене слабом одупирању, одведе ме да вечерам с њом и задржа ме до сутра ујутру. Сутра дан сам увераво Франсину, да сам гођен лицајцима морао ући у једну кућу, одакле нисам могао изаћи до сванућа. Она ми испрва поверова, али дознав случајно да сам ноћ провео код неке жене, њена обуздана љубомора се распламти у плачне прекоре против моје незахвалности. У претераном узбуђењу она се закле да ће ме одати властима. Учинити да одем у затвор био је зацело најсигурнији начин обезбедити се од мога неверства и како то она доиста могаше и учинити, мислио сам да је паметно оставити је да се њена срџба охлади, па после неког времена јавити се, па да отпутујемо као што смо били уговорили. Како су ми, пак, моје ствари требале, а не хтејући да их од ње тражим из бојазни од нове свађе, ја се вратим сам у стан, од кога је кључ био код ње, узнем оно што ми је било нужно и ишчезнем.

Пет дана прођоше. Одевен као сељак изашао сам из склоништа, које сам био изабрао у једном предграђу, уђем у варош и дођем код једне шваље, блиске пријатељице Франсинине, коју сам мислио употребити као посредника да нас измири. Ова ме жена прими некако збуњено, али ја сам мислио да се она стиди мене, и замолим је само да позове Франсину. „Хоћу“... рече она гласом сасвим чудноватим, и не гледајући на мене изађе а ја останем да премишљам о овом необичноме пријему.

Неко закупа. Отворио сам верујући да ће ми Франсина пасти на груди али јадан вод жандарма навали на мене. Ухватише ме, везазаше и одведоше пред судију, који отпоче питајући ме где сам становао за ових пет дана. Одговорио сам кратко; нисам хтео да показујем људе који су ме били примили. Судија ми објасни да ми избегавање да кажем отворено може бити кобно, пошто се тиче моје главе итд. итд. Ја сам се само насмејао на ово гледајући у овој фрази само средство да се извуче признање оптуженику застрашавајући га. Нисам дакле, хтео даље ништа говорити и одведоше ме опет у „Мали Хотел“.

Чим сам крочио ногом у двориште сви се погледи управеше на мене. Говорило се гласно и шапукало се, али ја сам веровао да моје одело изазива овај по-

крет и нисам више на то обраћао пажњу. Попеше ме у једну ћелију где ме оставише са гвозђем на ногама. После два сата дође апсанција и правећи се да ме жали и да брине за мене, каза ми, да ми одбијање да кажем где сам провео пет дана, може изгубити наклоност судија, али ја остадох непоколебљив. Још два сата прођоше. Апсанција дође понова са једним вратарем који ми скиде окове и одведе ме у канцеларију где су ме саслушавале две судије. И на новом испиту одговорио сам исто. Свукоше ме од главе до пете и на десно плеће ударише ми, ударцем од кога би и во пао, један жиг за случај ако би по други пут што учинио. Одело су ми описали у саслушању и задржали, а мене вратише у ћелију у једној поцепаној кошуљи и кратком капуту, пола црном пола сивом, сав у ритама, које су носила два покољења притвореника.

Све то поче ме натеривати да размисљам. Јасно је било да ме је шваља оптужила али за што? Она није имала ништа против мене, а Франсина и поред њене љутње два пут би се мислила пре но што би ме оптужила; и ако сам се склонио за неколико дана то је у ствари било из бојазни да је моје присуство не узбуђује. Нашто ће ови поновни испити, онај тајанствен разговор апсанције, ово одузимање одела?... Губио сам се у лавиринту претпоставка. Били су ме најстрожије издвојили и ту сам остао двадесет и пет дана. Затим сам издржао следећи испит који ми разјасни ствар.

Како се зовете?

— Евжен — Франсоа Видок.

— Чиме се занимаете?

— Војник сам.

— Познајете ли госпођицу Франсину Лонге?

— Да то је моја пријатељица.

— Знате ли где је она сад.

— Она треба да је код једне од њених другарица пошто је продала свој намештај.

— Како јој се зове та другарица?

— Госпођа Буржоа.

— Где она станује?

— У улици Св. Андрија, у пекаревој кући.

— Колико је времена прошло од кад сте напустили госпођицу Лонге док нисте затворени?

— Пет дана.

— Зашто сте је напустили?

— Да бих избегао њен гњев. Она је дознала да сам провео ноћ са једном другом женом и у наступу љубоморе претила ми је да ме оптужи те да будем затворен.

— С којом сте женом провели ту ноћ?

— Са мојом ранијом пријатељицом.

— Како се зове?

— Елиза... ја јој никад нисам знао друго име.

— Где станује?

— Она је се мислим вратила у Брисел.

— Где су ствари које сте имали код госпођице Лонге?

— На једном месту које ћу показати ако треба.

— Кад сте с њом били у свађи како сте их могли узети а да је не видите.

— У нашој свађи у кафани, где ме је она нашла, она ми прећаше свакога часа да зови позорника да ме ухапси. Знајући њену луду главу ја сам утекао споредним улицама и дошао кући, она се не беше још вратила, а на то сам и рачунао. И како су ми неке ствари требале разбијем затвор и уђем у кућу и узнем оно што ми је потребно било. Ви ћете ме одмах питати где су те ствари, рећи ћу вам, сад се оне налазе у улици Св. Спасилац код некога Дибоба, који ће их предати.

— Ви не говорите истину. Пре но што сте Франсину оставили код куће ви сте се крвнички завадили и тврди се да сте над њом извршили насиље.

— То је лаж. Франсину код куће после свађе нисам ни видео, следствено нисам је ни могао злостављати. То ће и она потврдити.

— Познајете ли овај нож?

— Да. То је онај којим се обично служило при обедима.

— Ви видите да су дршка и оштрице крвави... Зар вас то не узбуђује?... Ви дрхтите!...

— Да, одговорим са узбуђењем, али шта се десило Франсини? Реците ми, а ја ћу вас обавестити о свему што знам.

— Зар јој се није десило ништа не обично кад сте дошли да узмете ваше ствари?

— Савршено ништа у колико се сећам.

— Остајете ли при својим исказима?

— Да.

— Ви сте их казали правди... Да би имали времена да размислите о вашем положају и о последицама вашег упорства, прекидам испит и наставићу га сутра, а ви, жандарми обратите пажњу на овог човека... Идите!.

Било је доцкан кад сам дошао у ћелију. Донеше ми оброк, али узбуђење после овог испита није ми дало да једем, тако исто нисам могао ни да спавам, и провео сам ноћ не склопив ока. Злочин је неки био извршен, али над ким?... Који га је учинио?... Зашто га приписују мени?... Стављао сам себи ова питања већ и по стоти пут на која нисам могао наћи паметног одговора, кад дођоше да ме воде да се настави јучерашњи испит. После уобичајених питања врата се отворише и два жандарма уведоше једну жену.... То је била Франсина... Франсина бледа, променила се, једва да се позна. Видев ме она се обнезани. Хтео сам да јој приђем али ме жандарми задржаше. Изнели су је. Оставши са судијом он ме пита да ли ме присуство ове жене није нагнало да све признам. Бранио сам моју невиност и уверавао да не знам ништа о слабости Франсининој. Вратише ме у затвор, али ме нису издвајали, те сам се најзад надао да ћу сазнати појединости догађаја кога сам био жртва. Запитах апсанцију али он не одговори. Писао сам Франсини али ми рекоше да су писма задржана у канцеларији, и известили су ме у исто време да је њој забрањен приступ. Био сам као на жеравици и нај- после кажем да ми звону једног адвоката

пошто је размотрио акта ислеђења, каза ми да сам оптужен за разбојништво извршено над Франсином!... Истога дана кад сам је ја оставио нашла су је на издисају, ножем рањену на неколико места и окупану у крви. Мој нагли одлазак потајно узимање ствари, које сам пренео с једног места на друго, као да бих их сакрио од полиције, разбијање затвора на стану, трагови при прескакању, који су остали од мојих стопала, све то учинило је да сам ја сматран као кривац. Моје преоблачење ишло је само у прилог томе. Мислило се да сам преобучен дошао да се известим да ли је она умрла не оптужив ме. Једна околност, која би у свакој другој прилици, ишла у моју корист, овде је узимана да поткрепи доказе који су постојали противу мене: кад је лекар дозволио Франсини да може говорити, она је изјавила да се сама повредила у очајању видећ је напуштена од човека коме је све жртвовала, али њена наклоност према мени учинила је њену изјаву сумњивом и веровали су да је она то говорила само да би ме спасла.

То ми све исприча адвокат... слушао сам га као човек потресен страшним сном. У двадесетој години налазио сам се под теретом двојубе оптужбе: за фалсификат и за разбојништво, и ако нисам био умешан ни у један од ова два злочина. Чак сам помишљао да ли да се о решетку на ћелији обесим ужетом од сламе... хтео сам лепо полудети. На ипак успео сам да набавим доказе који ће ме одбранити. На испитима после онога, који сам описао, много су ударили на крв, коју је носач, што сам га био узео да понесе моје ствари, видео на мојим рукама. Та крв била је од повреде, коју сам добио ломећи затвор а имао сам два сведока који ће то посведочити. Кад сам известио мог адвоката о свима доказима који су ме бранили, он ме увери да ми они са изјавом Франсинином, која и није била у ствари терећене, осигуравају прекид истраге, што доиста и би за кратко време. Франсина и ако слаба дође одмах да ме види и потврди ми све појединости које сам дознао на испиту.

Тако сам се ослободио једног грдног терета ма да још нисам био умирен. Моја бежања задржавала су ислеђење фалсификата у који сам се нашао умешан, и ништа не наговештаваше да ће се скоро свршити, пошто је и Грудар отишао не јавивши се апсанцији. Исход тога ислеђења, које сам знао, удеваше ми неку наду и ни мало нисам помишљао на бегство кад ми се указа једна прилика, коју сам приватио, тако рећи, несвесно. У соби, у којој сам био затворен, налазили су се и „пролазни“ притвореници.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине пајсијевачке, актом својим Бр. 567, и деловођа општине дивачичке, питају:

„Тач. 90. таксене тарифе закона о таксама гласп:

„За допуштење, да се покретна воденица или ваљавица на води може поставити, плаћа се такса:

а., за воденице или ваљавице на Дунаву, Сави и Морави 1000 динара;

б., за воденице или ваљавице на осталим рекама 250 динара итд.

Како се из ове тачке не види јасно: да ли ова такса важи само за нове воденице, које се буду подигле, или важи за све постојеће воденице, то се и многи полицијски чиновници не слажу у примени овог законског прописа, јер, докле једни налазе, да ова такса важи само за нове воденице, докле други налазе, да она важи и за све постојеће воденице, изузимајући оне воденице, чији су сопственици добили допуштење од надлежне власти, да могу у дотичним рекама воденицу подићи на основу закона о водама.

Како ова, овако велика такса, прети уништењу свих покретних воденица у којима је народ од вајкада млео брашно, то да би се на чисто знало, како се има разумети ова тачка, моли се уредништво за објашњење:

1., да ли ова такса важи само за нове воденице које се буду у будуће подигле, или важи и за све постојеће воденице;

2., Ако важи и за све постојеће воденице, то да ли се ова такса може применити и на оне воденице чији су сопственици добили од надлежне власти по закону о водама, допуштење да могу у дотичним рекама подићи воденицу; и

3., да ли ова такса важи и за оне воденице, које су пре закона о водама на поменутих рекама подигнуте, јер велики број воденица има које су подигнуте пре 40, 50, па и 100 година“.

— На ово питање одговарамо:

Закон о таксама говори о двојаким воденицама — сталним и покретним.

За сталне је прописао таксу у тачци 89. тарифског дела закона о таксама, а за покретне у тачкама 90. и 92.

Како се у тачци 89. вели: „за допуштење подизања нове или преиначења старе грађевине на води“, то се једини правилан закључак може извести у томе, да досадашње грађевине, на биле оне подигнуте пре појаве закона о водама или после, не подлеже овој такси, јер закон за њих не може имати повратну моћ.

Што се тиче покретних воденица на Дунаву, Сави и Морави, о којима говори тач. 90. и за њих закон нема повратне моћи, јер се и тамо говори само о воденицама, које ће се подизати од појаве овога закона.

Али оне покретне воденице које већ постоје на Дунаву или Сави, морају плаћати годишњу таксу од 100 динара, о којој говори тачка 92. јер се тамо изречно вели, да ову таксу плаћа свака воденица, дакле, како она, која ће се тек подићи, тако и она, која већ постоји.

Покретне воденице на Морави и осталим рекама плаћају годишњу таксу од 50 динара.

Али и оне на Сави и Дунаву, као и оне на Морави и осталим рекама, не

плаћају порез по закону о порезу, према напomenи код тачке 92.

II.

Начелник среза поцрског, актом својим Бр. 6781, пита:

„Један чиновник, док је био у дужности кажњен је од стране г. Министра једномесечном платом у корист фонда за удовице и децу умрлих чиновника.

Казна од његове плате није наплаћена, док је он био у државној служби, а одмах после те казне он је стављен у пензију.

Молим уредништво да ми изволи дати објашњење: да ли се ова казна може наплатити и извршити обустановом пензије дотичног лица, пошто је стављањем у пензију престао бити дејствителни чиновник, или не може и зашто?“

— На ово питање одговарамо:

Важност пресуде, која је постала извршном, може се поништити само путем помиловања или услед застарелости, ако није један од случајева, где приватни тужилац има право опраштања или одустанка од тужбе.

Према томе и пресуда, којом је дотични чиновник осуђен одузимањем једномесечне плате, морала би се извршити, јер и ако је услед пензионисања нестало плате, као предмета казне, ипак је казна одређена, јер се величина плате зна по закону и буџету, и остаје пензија као предмет извршења.

Ово је субјективно мишљење уредништва, које није обавезно за власти, у толико пре, што је пракса и у самом Министарству другчија, јер се тамо стоји на томе гледишту, да чим нема плате, као објекта казне, да не може бити ни извршења пресуде, пошто је пензија са свим и други објекат и друго право чиновника.

С обзиром на ово саветно је, да се преко начелства учини питање надлежној власти, па ће она наредити шта треба.

Има и један други излаз, којим би била задовољена правичност.

На име, казна је изречена као мера административно-дисциплинска са циљем, да дотичног чиновника нагна на зарљиву службу.

Како је он, међутим, непосредно иза овога пензионисан, дакле кажњен много јачом мером, којом је уједно одузета могућност да се казниени циљ у опште постигне, то би било правично да се предложи за помиловање, и на тај начин цела ствар приведе крају.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

Један случај неумесне примене чл. 7. закона о местима.

Суд и одбор општине варошице Б. П. . . . , на свом састанку од 8. марта 1911. године, донели су одлуку, да се нивелета трију ондашњих улица измени, односно, да остане овако, како је данас у ствари, а не како је у нивелационом плану варошице означено. Ову измену да изврши

стручно лице, и да важи кад је одобре најдежни фактори.

Као разлог за ову одлуку, суд и одбор навели су то, што желе да општину сачувају од већих издатака, ако би се ове улице морале да спуштају.

Надзорна власт решењем од 12. марта 1911. године № 2375. задржала је ову одлуку од извршења, са ових разлога:

По чл. 7. закона о местима, у оних случајевима, кад се које место прогласи за варош или варошицу, дотична општина дужна је за 3 године израдити правилан регулациони и нивелациони план вароши, или варошице, који се подноси на одобрење Министру унутрашњих дела и грађевина. Овако поднети план, кад се одобри, има се сачинити у три примерка, и по таквом плану, вароши или варошице имају се развијати. Одступања од тако одобреног плана може бити само по одобрењу поменутих министара.

Општина је тек сад почела да ради на регулацији вароши, и то без икакве стварне потребе и оправдања, а при том и без обзира, што би се морала мењати линија грађевина оних лица, којима је дата већ за грађење, а међутим, за промену плана, сем осталог, у овом случају нема одобрења Министра унутрашњих дела и грађевина.

По изјављеној жалби, III Одсек Државног Савета нашао је, да решење надзорне власти не може остати у снази с тога, што одлука суда и одбора није била противна чл. 7. закона о местима, пошто њоме није било одлучено, да се изврши промена регулационог и нивелационог плана у В. П., већ само да се учини предлог надлежним властима за промену истог плана.

Сем тога, остали разлози надзорне власти у решењу не могу остати зато, што не износе никакве законске прописе којима би одлука суда и одбора била противна, према чему власт није имала разлога ни задржавати је од извршења.

С тога је, на основу чл. 170. закона о општинама, решено, да се решење надзорне власти поништи.

Одлука од 16. априла 1911. год. № 3945.

Један случај неумесне примене чл. 158. закона о општинама с тога, што наредба надзорне власти није била законита.

Између Петра и Трифуна, браће Л., из К., извршена је деоба путем изабраног суда. По пресуди тога суда, која је постала извршном 31. марта 1911. год., Петар је имао да добије једну кобилу, ако је војна власт буде огласила за исправну, а у противном да је врати Трифуну.

Како је војна власт огласила кобилу за исправну, то је Петар тражио од Трифуна, да му је уступи. Трифун се овоме противио и није хтео да да кобилу, те се Петар с тога обратио надзорној власти за помоћ.

Надзорна власт наредбом од 22. јануара 1911. год. № 1142. препоручила је општинском суду, да одузимање кобиле од Трифуна изврши за један дан и о томе поднесе извештај.

Како по овој наредби није поступљено, то су В. С. Л., председник, и Р. В. деловођа општински, узети на одговор, да су изјавили, да су покушали да по наредби изврше одузимање кобиле од Трифуна, али да то нису могли и учинити зато, што је Трифун закључао кобилу у штале. О немогућности извршења наредбе благовремено су известили надзорну власт.

Надзорна власт решењем од 5. фебруара 1911. године № 1437, а на основу чл. 158. закона о општинама, казнила их је са по 100 динара.

По изјављеној жалби, III одсек Државног Савета нашао је, да решење надзорне власти не може остати у снази с тога, што она није могла ни наређивати општинском суду да изврши пресуду изборног суда, док пресуда не постане извршном, а она у моменту издавања наредбе о извршењу још није била постала извршном.

С тога је на основу чл. 170. закона о општинама решено, да се решење надзорне власти поништи.

Одлука од 30. априла 1911. год. № 4426.

Само оне деловође општинске, који су служили као писари или деловође општинске најмање три године дана до дана кад је закон о општинама од 1909. године (29. децембра 1909.) ступио у живот, ослобођавију се полагања испита за деловође.

Одбор општине т... на свом састанку од 17. октобра 1910. године донео је одлуку, да се Д. З. прими за деловођу општинског са платом, која је по буџету за то одобрена.

Надзорна власт решењем од 4. новембра 1910. године № 14600, задржала је од извршења ову одлуку са ових разлога:

1., што суд и одбор није ценио поднета документа изабраног деловође, и то:

уверење команданта X пуков. окр. команде, које тврди, да је Д. З. рођен 1889. год. и уверење суда општине л..., које тврди, да је Д. З. био писар поменуте општине од месеца маја 1907. године, дакле, за време малолетства.

По чл. 114. закона о општинама први је услов за деловођу, да је пунолетан. Пунолетство Д. З. наступило је у овој години. Према овоме, проведено време на звању општинског писара у малолетству не може му користити, нити се може узети да је њиме испунио услов за деловођу, јер као писар није служио најмање три године по навршеном пунолетству; и

2., У чл. 114. закона о општинама, поред осталих услова за деловође, постоји и тај, да „су служили као писари или деловође општинске најмање три године дана до дана када овај закон ступи у живот“. По чл. 185., закон о општинама ступио је у живот 29. децембра 1909. године.

Према поднетом уверењу суда општине л..., Д. З. почео је служити у мају месецу 1907. године и до 29. децембра 1909. год. он није имао три године писарске службе. Према овоме, и кад би му се раније године службе писарске, за време малолетства, признале, ипак по овом законском пропису, пошто оне не износе најмање 3 године, излази да он нема услова за деловођу све докле, докле испит, који овај законски пропис предвиђа, не положи.

По изјављеној жалби, III одсек Државног Савета нашао је, да је решење надзорне власти правилно и на закону основано. С тога је на основу чл. 170. закона о општинама решено да се жалба одбаци као неумесна.

Одлука од 5. маја 1911. год. № 4658.

Јос. К. Ст.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Љубомир Милошевић, осуђеник пожа-

Он је стар 28 година, средњег раста, косе смеђе, очију жућкастих, бркова смеђих, обриван. Од особенних знакова има брадавицу, величине пшеничног зрна испод корена леве обрве.

ревачког казненог завода, чију слику износимо, побеглао је 14. овог месеца са рада.

Допеша Управе пожаревачког казненог завода Бр. 1846.

Љубомир Благојевић, из Дражевца, удавио је своју жену па затим побегао.

Он је стар 30 година, средњег раста, прномањаст, у оделу сељачком.

Депеша начелника среза алексиначког Бр. 9048.

Милан Петровић, из Заграђе у срезу качерском, одговара код начелства округа ужичког за разбојништво са убиством, али се налази у бегству.

Он је стар 27 година, раста средњег, плав, бркова подсечених, носа великог, очију зеленкастих, крупног гласа, ногу кривих — са кољенима у поље истуреним.

Акт начелства округа рудничког Бр. 3676.

Бождар Стојковић, хлебарски радник и бив. надзорник, чију слику износимо, извршио је крађу новаца, па затим побегао.

Он је стар 36 година, средњег раста омамен, прномањаст.

Акт Управе града Београда Бр. 12138.

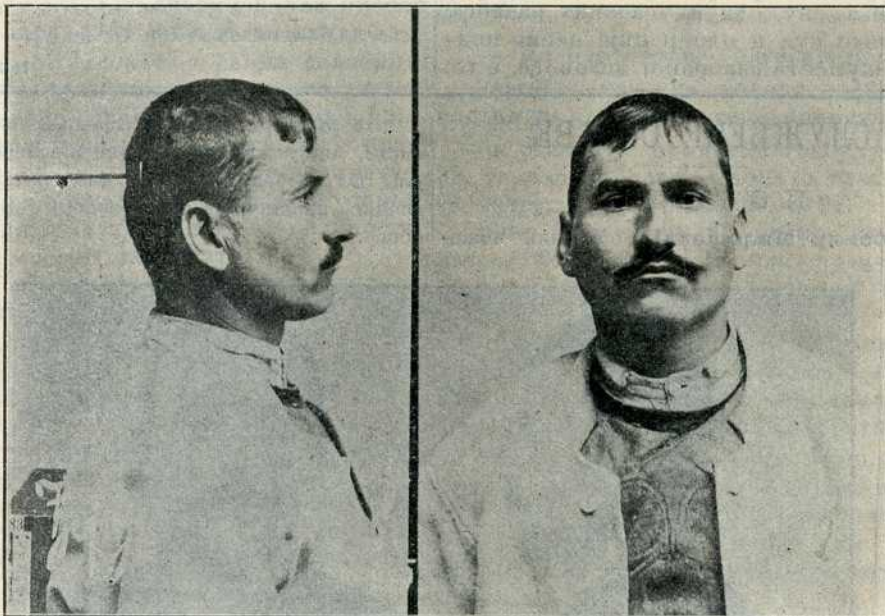
Миљко Глигоријевић, слуга из Крагујевца, покрао је свога газду па после побегао.

Он је стар 16 година, средњег раста, прномањаст, очију кестењавих, чеља високог.

Акт начелства округа крагујевачког Бр. 11299.

Ђорђе-Ђурђе Митровић, тежак из Лугавине, притвореник начелника среза подунавског, чију слику износимо, провалио је апсану, па затим побегао са оковом на ногама.

Он је стар 38 година, косе и бркова црних, очију угаситих, висок.

Сад је био у притвору због убиства, опасне крађе и прављења лажних исправа. Раније је био осуђен са 15 година робије због разбојништва, и са осуде је пуштен фебруара месеца ове године.

Депеша начелника среза подунавског Бр. 10709.

Преноручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине

најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означено бројеве акта или денеше.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Љубомир Благојевић, зв. «Калаба», познати коцкар, чију слику износимо, стављен је

решењем кварта врачарског под кривичну истрагу и у притвор због опасне крађе.

Како је он вероватно извршио још коју крађу, то му се износи фотографија с препоруком, да податке о њему, ако их буде било,

принеће у коме је било: два лоза (осмине) Класе Лутрије Бр. 18664 и 12114; једна признаница од 96 динара дуговања Никодија Јовановића, из Трпаве, и једна признаница «Народне Задруге» од 100 динара.

Украден казан за ракију. — 31. маја ове године, украден је Милошу Јанковићу, из Вранића, један казан са лулама од бакра за печење ракије.

Акт начелника среза посавског округа београдског Бр. 8081.

Украдени лозови. — Лазару Ђорђевићу, овдашњем кројачком раднику, украден је један

црни потес у коме је било: два лоза (осмине) Класе Лутрије Бр. 18664 и 12114; једна признаница од 96 динара дуговања Никодија Јовановића, из Трпаве, и једна признаница «Народне Задруге» од 100 динара.

Акт Управе града Београда Бр. 20431.

Нестало дете. — 10. овог месеца, нестало је Јелице, кћери Светозара Марића, из Радева, старе 12 година, косе и очију плавих, добро развијена.

Депеша начелн. ср. тамнавског Бр. 10036.

Т Р А Ж Е С Е

Богољуб-Божа-Бошњакковић, кројачки радник из Пирота, отумарао је од своје матере и до данас се не зна где је.

Он је стар 15 година, стаса малог, плав, у оделу штофаном, са качетом на глави.

Акт начелства округа пиротског Бр. 7427.

Даринка, жена Душана Трифуновића, тежак из Свилајинца, одбегла је од свог мужа, и том приликом однела му разне ствари и у новцу 100 динара.

Она је стара 25 година, стаса средњег, округлих образа, очију црних, испод браде има белегу и младек.

Депеша начелника ср. ресавског Бр. 13082.

треба слати Управи града Београда, с позивом на акт Бр. 21452.

Нађени ћилимови. — У атару општине бољевачке, 14. овог месеца, нађена су четири нова ћилима са разним шарам.

Депеша начелника ср. качерског Бр. 6140.